

bogen, kommer til at angaae den Tid, som Lyendet har tjent ham. Allerede den længere eller kortere Tid, hvort Lyendet har været i een eller flere Tjenester, kan være en større eller mindre Ubefaling for det, og den, som ønsker at forskaffe sig yderligere Oplysning om dets Forhold, end han kan faae af Studsmaalsbogen, kan af denne see, til hvem han i saa Henseende kan henvende sig. Det gode Lyende, paa hvilket Intet har været at udsætte, vil derhos, om end den Forskrift, der gives om, hvad der skal anføres i Studsmaalsbogen, indskrænkes som anført, sjældent i sin Bog savne et virkeligt Vidnesbyrd om sit Forhold. At det for det Offentlige kan være usikkert i flere Tilfælde, at der i Studsmaalsbogen findes en uafbrudt Række af Tilførsler om, i hvilke Tjenester Lyendet har været, indsees letteligen; saasom naar et Lyende skal tiltales, eller komme i saadan Nød, at der maa gives det Understøttelse af Fattige væsenet.

Den Ret, som Forordn. af 24de Juli 1822 § 6 har tillagt Lyendet, til af Husbonden at kunne fordrø Vidnesbyrd om sit Forhold i Tjenesten, medfører neppe nogen Nytte for Lyendet. Har Husbonden Intet imod at meddele sit Vidnesbyrd, da vil han ikke mindre gjøre det efter Lyendets Onske, end naar det fordres af ham som borgerlig Pligt. Har han derimod Grunde, hvorfor han ikke ønsker at udtale sig over Lyendets Forhold, kan man i Almindelighed, da det dog ikke kan foreskrives ham, hvorledes hans Studsmaal skal være, antage, at dette vil blive intetsigende, tvetydigt eller endog, om ikke ved hvad der siges, saa dog ved hvad der ikke siges, ugunstigt for Lyendet. Derhos kan man, saalænge det er Pligt for Husbonden paa Lyendets Begjæring at give Vidnesbyrd om dets Forhold, ikke for andre den Grundsaetning, at han, om han ogsaa erklærer at have været utilfreds med Lyendet, eller endog paafiger dette bestemte Laster, ikke kan drages til Ansvar, med mindre det kan bevises at være ugrundet, hvad han har anført. Men herved kan det ikke undgaaes, at der ofte maae kunne fremkomme Studsmaal, som ere ubillige for Lyendet. Thi om man end ikke vil forudsætte, at Husbonden

sigter bitterlig Usandhed, hvorimod det imidlertid ogsaa kun gives ringe Bævn i Lovene, kan Studsmaalet dog paa mange Maader være af saadan Bessaffenhed, at det kan skade Lyendet i Fremtiden, uden at det, hvis samtlige Omstændigheder forelaae, vilde af billigtænkende Mænd blive anseet som forskyldt, og uden at Lyendet har noget Middel til at faae det forandret. Det synes derfor rigtigere, at det overlades Husbonden, om han, foruden at anføre, fra og til hvilken Tid Lyendet har tjent ham, vil tilføie noget Vidnesbyrd om Lyendets Forhold, men derhos paalægges ham, naar han giver et usordealigt Studsmaal, at bevise at have havt tilstrækkelig Grund dertil og ellers give Lyendet Erstatning for den Skade, det kan lide formedelst Studsmaalet, samt underkastes en passende Straf, hvilken, hvis fornærmelige Beskyldninger ere fremførte, maae fastsættes efter Lovene om Fornærmelser i Ord, og for andre Tilfælde synes at kunne være Bøder indtil 20 Rbd. Den Forpligtelse, der saaledes paalægges Husbonden til at bevise at have havt retfærdiggjørende Grund til det af ham givne usordealigt Vidnesbyrd, synes ikke at have nogen Betænkelse for hans Bedkommende, da han, naar han ikke vil udsætte sig for noget deraf følgende Ansvar, ganske kan afholde sig fra at meddele noget Vidnesbyrd om Lyendets Forhold.

Der kunde vel spørges, om det ikke snarere burde beroe paa Overenskomst mellem Parterne, om noget Vidnesbyrd angaaende Lyendets Forhold skulde indføres i Studsmaalsbogen. Men Vidnesbyrdet bør dog ikke gives udelukkende for Lyendets, men ogsaa for 3die Mands Skyld, og der synes ikke at være tilstrækkelig Grund til, at Lyendet skulde kunne modsætte sig, at Husbonden anmærker i Bogen, hvilken Feil det har lagt for Dagen i Tjenesten, naar han i sin Samvittighed finder sig opfordret til at gjøre det for sine Medborgeres Skyld. Og dersom Husbonden med Lyendets Billie eller endog blot uden Aftale med dette indførte et Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen, vilde det dog neppe stemme med Forholdets Bessaffenhed, om Lyendet af den Grund alene skulde kunne ved Domstolene faae Husbonden paalagt Bøder, eller faae ham tilpligtet at udslette Vid-